

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN SCIENTIFIC RESEARCH:
ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF XII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 22-24, 2022**

**BERLIN
2022**

MODERN SCIENTIFIC RESEARCH: ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Proceedings of XII International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany

22-24 May 2022

Berlin, Germany

2022

UDC 001.1

The 12th International scientific and practical conference “Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects” (May 22-24, 2022) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2022. 734 p.

ISBN 978-3-954753-03-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-and-development-prospects-22-24-maya-2022-goda-berlin-germaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: berlin@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 MDPC Publishing ®

©2022 Authors of the articles

	ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ВАДАМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
90.	<i>Хрущ О. В.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ	427
ART		
91.	<i>Гарбузенко Л. В., Біляшевич М. А.</i> ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	433
92.	<i>Шемеляк В. А.</i> СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ІКОНИ НА СКЛІ	439
HISTORICAL SCIENCES		
93.	<i>Власюк І. М.</i> СУСПІЛЬСТВО І ВЛАДА В КАЗАХСТАНІ У ХХІ СТ.	446
94.	<i>Соколова Н. Д., Овчиннікова С. О.</i> ЖІНОЧИЙ ДОСВІД ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	451
95.	<i>Чернуха О. В., Маланія М. Д.</i> БІОГРАФІЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ СТЕПАНА АНДРІЙОВИЧА БАНДЕРИ	456
CULTUROLOGY		
96.	<i>Дребницька І. Д.</i> РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ ТА ТРАДИЦІЇ В СЕЛАХ ОДЕЩИНИ	459
97.	<i>Лабінська В. Д., Шевчик Н. О.</i> ІГРОВА КУЛЬТУРА В УКРАЇНИ ДО КІНЦЯ ХVІІІ СТ.	466
POLITICAL SCIENCES		
98.	<i>Веремейчик В. П.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНІСНОГО ПОЛЯ ЛІДЕРСТВА В ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНАХ ВЛАДИ	470
99.	<i>Журавльова Є. О., Казакова Н. А.</i> ЕКОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА ЯК ПРЕДМЕТ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	479
100.	<i>Мошенець О. В.</i> ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОТИДІЇ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	487
101.	<i>Оврамець В. А.</i> ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	491
102.	<i>Помаза-Пономаренко А. Л., Лопатченко І. Н., Батырь Ю. Г.</i> ЛИДЕР В УПРАВЛЕННІ СТРАНОЮ: ВОЙНА І ФАШИЗМ	496

ЖІНОЧИЙ ДОСВІД ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Соколова Наталія Дмитрівна

к.і.н., доцент

Овчиннікова Стефанія Олексіївна

студентка

Національний університет фізичного виховання і спорту України

м. Київ, Україна

Вступ. Історія військової служби жінок має давня історичні корені. В давньоруських джерелах зустрічається інформація про жінок-амазонок та богатирок. Видатний історик українського козацтва Д. Яворницький неодноразово наводить свідчення про воїтелек козацької епохи. В ХХ ст. жінкам вдалось зруйнувати стереотип про виключне право чоловіків на військову службу.

Мета роботи полягає у висвітленні ролі жінок в лавах УСС під час Першої світової війни.

Матеріали і методи. При проведенні дослідження використано дані літературних джерел. В роботі були застосовані аналітичний, описовий методи дослідження.

Результати та обговорення. На початку ХХ століття українські землі перебували у складі Російської та Австро-Угорської імперії. Тому, коли в 1914 р. почалася Перша світова війна між Антантою та Четвертним союзом було зрозуміло, що українці воюватимуть один проти одного у складі різних держав.

В цей період спостерігається активізацій українських політичних сил, які сприймали військовий конфлікт як спосіб змінити власне становище. Переважна частина українських політичних партій Наддніпрянщини пов'язувала з війною надії на демократизації Російської імперії. Політичні мігранти (колишні члени УСДРП та УСДС) зайняли антиросійські позиції і вірили, що поразка Російської імперії у війні сприятиме українському державотворенню.

Українські національно-політичні сили в Австро-Угорській імперії з самого початку військових дій заявили про свою беззаперечну підтримку австрійської влади. Новостворена Головна Українська Рада (ГУР) перетворилась на єдиного представника галицьких українців в Австро-Угорщині і сприяла створенню національно-військового добровольчого формування – Українських січових стрільців (УСС). Саме тоді українські жінки, вперше в історії, поповнюють офіційне військо, стають членами окремої жіночої чоти. Відомо, що до даного загону входило 33 жінки, деякі з них брали участь у військових діях та отримують офіцерські звання.

Найяскравішими прикладами жіночого героїзму того часу є Софія Галечко, Олена Степанів, Гандзя Дмитерко, Ірена Кузь, Ольга Підвисоцька. Їх воєнний шлях був складний, переповнений перешкодами та різними проблемами, які вони мужньо долали. На початку ХХ століття в умовах гендерної дискримінації жінка, навіть, не могла мріяти про військову кар'єру. Логічно, що сім'ї багатьох із героїнь не розуміли їхнього патріотичного пориву. Син О. Степанів Я. Дашкевич писав: «Се бажання показатися рівними мужчинам — навіть у війні... зродилося під впливом емансипаційної літератури» [1, с. 16].

З аналогічними проблемами зіштовхнулась і С. Галечко. В більшості випадків жінок не хотіли приймати до УСС, тому вони спочатку проходили так званий «жіночий шлях» санітарки. У щоденникових записах санітарки С. Галечко написано: «Вісім днів їзди поїздом, три дні голодівки... та приїзд до Горонди — а тепер тихі зітхання слабих у шпиталі. Мої мрії здійснилися — працюю для України, йду кувати кращу долю... Кинула я книжки, науку, старий, спокійний Грац, забула про рідню, про іспити й увесь світ... Крила вистрілили з рамен і лечу на стрічу сонцю золотому. Чи спалить воно мене, чи загіє своїм огнем? [2] ».

До легіону УСС С. Галечко вступила 2 вересня 1914 р. ,а з початку Галицької битви перебувала у складі 2-ї сотні 1-го куреня під командуванням З. Носковського. Відзначилася мужністю та сміливістю у важких боях 3–5

листопада 1915 р. сотні УСС та змогла не тільки втримати власні позиції, а й завдати армії О. Брусилова великих втрат. Незабаром, дівчина отримує звання підхорунжої та командира чоти в сотні З. Носковського, у серпні 1915 року - звання хорунжої.

Але в травні 1916 р. С. Галечко та Г. Дмитерко несподівано відправляють у тил до травня. Перебування в тилу дається тяжко для Софії, про що вона повідомляє Р. Сушку: «Я в кадрі. Справа моєї участі пішла до АОК. Маю повну надію, що вдасться мені вирватися звідси... розуміється, своїми силами... На жаль, поки що мушу сидіти тут і думати, думати як нечесно поступили зі мною мої товариші і постаралися усунути мене. Гандзя і Рисівна в кадрі, Підвисоцька теж рівно ж тут, а я за 2 роки служби діждалася, що мене хочуть викинути як пса. За що маю так мучитися?» [2].

І це були жорстокі реалії того часу, коли утриматися на фронті було можливо лише при наявності корисних знайомств, які були, наприклад, у О. Степанів (потрапити на фронт їй допоміг адвокат та політик В. Старосольський).

Влітку 1916 року, за сприяння Р. Сушка, С. Галечко та Г. Дмитерко відправляють на передову. Однак, досвід у тилу не залишився без наслідків. Олена Степанів зауважувала, що хорунжа жила окремо та самотньо, не харчувалася спільно з товаришами, оскільки відносини в коші не вдовольняли її. Згодом Софія зрозуміла, що її майбутнє самоствердження в армії можливе за умови постійного самовдосконалення. Вона починає читати підручники з військової справи, розв'язує тактичні завдання, що давались їй без проблем та легко.

Але в майбутньому, навіть це не допомогло. Попри наявність фаховості і досвіду українок, в 1918 р. без подання причин їх звільнили із війська. Це поклало початок маргіналізації жінок в українських збройних формуваннях, таких як УСС та УГА.

Для С. Галечко то був підступний удар. Вона не бачила свого майбутнього життя поза фронтом. У червні того ж року С. Галечко надають

відпустку з натяком, що їй варто перейти на цивільну службу. Г. Дмитерко, котра могла б її підтримати у такий складний момент, переїжджає зі сотнею на Херсонщину. Відсутність жодної підтримки від суспільства та командування негативно вплинули на подальшу долю жінок-воїнів. С. Галечко покінчила життя самогубством 31 серпня 1918 року, під час купання у ріці Бистриця вона «потрапила у вир і не виплила». О. Степанів потрапила в полон і змушена була 7 років провести у радянських концтаборах. Г. Дмитерко змушена була емігрувати до Америки.

Нинішні часи

Наразі в Україні триває війна. Понад 25 тисяч жінок на сьогодні є військовослужбовцями Збройних Сил України. Але ця цифра значно більша, адже є медики, бійці добровольчих підрозділів [3].

Наприклад, Олена Кушнір - старший сержант, медичний інструктор Національної гвардії (Азов). Раніше їй вдалося евакуювати з Маріуполя маленького сина, а в перші дні війни вона втратила кохану людину. У березні О. Кушнір записала відео, щоб привернути увагу світу до гуманітарної катастрофи у Маріуполі. Наразі з нею немає зв'язку з і невідомо, чи жива вона.

Також у формуваннях Національної гвардії є психологи, наприклад - Наталія Луговська в полку «Азов». В 2018 р. її син, Юрій Луговський, загинув від кулі снайпера. Після загибелі Юрія вона продовжила його справу і до останнього залишалася з воїнами та цивільними на Азовсталі, де нещодавно загинула...

Висновки. Українські жінки впродовж ХХ ст. виборювали свою гендерну рівність і змогли перетворитись на потужний військовий кадровий потенціал. В майбутньому є вірогідність, що кількість жінок в українському війську буде зростати і нахталт ізраїльській армії, українки в разі потреби нарівні з чоловіками ставатимуть комбатками.

Список використаної літератури:

1. Бежук О. Софія Галечко: «Оригінальний хорунжий» чи «шляхетна людина»? // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Гендерні дослідження. - 2017. - Вип. 3. - С. 14-24.

2. Велика війна у щоденниках хорунжої Софії Галечко [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://photo-lviv.in.ua/velyka-vijna-u-schodennykah-horunzhoji-sofiji-galechko/>

3. Війна жіночими очима.12 історій жінок-військовослужбовців ЗСУ, медиків, добровольців [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://www.mil.gov.ua/diyalnist/genderni-pitannya-u-sferi-bezpeki/vijna-zhinochima-ochima-12-istorij-zhinok-vijskovosluzhbovcziv-zsu-medikiv-dobrovolcziv.html>